

ИНСТИТУТ НА ДИПЛОМИРАНИТЕ ЕКСПЕРТ-СЧЕТОВОДИТЕЛИ

Съвет за контрол върху качеството на одиторските услуги

**ПРАВИЛА И ПРОЦЕДУРИ ЗА КОНТРОЛ ВЪРХУ
КАЧЕСТВОТО НА ДЕЙНОСТТА НА
РЕГИСТРИРАНИТЕ ОДИТОРИ**

Приети от Управителния съвет на ИДЕС
с протокол от 27.06.2011 година

Утвърдени от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори
с Решение № 135/12.07.2011 година

СЪДЪРЖАНИЕ

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ.....	3
Глава втора СИСТЕМА ЗА КОНТРОЛ НА КАЧЕСТВОТО	5
Раздел I Комисия за публичен надзор над регистрираните одитори.....	6
Раздел II Съвет за контрол по качеството на одиторските услуги	6
Раздел III Контрольори и инспектори	7
Глава трета ПЛАНИРАНЕ, ТЕХНОЛОГИЯ И ЗАКЛЮЧЕНИЕ	9
Раздел I Планиране на проверките	9
Раздел II Периодичност на проверките	9
Раздел III Процедури при откриване на проверките.....	11
Раздел IV Процедури при подбора (извадката) на ангажименти за проверка.....	11
Раздел V Процедури при проверка на системата за контрол върху качеството.....	12
Раздел VI Процедури при проверката на адекватността на човешките и времевите ресурси и адекватността на одиторските възнаграждения	12
Раздел VII Процедури при провеждане на проверката.....	12
Раздел VIII Процедури при изготвяне на доклада за резултатите от проверката	14
Раздел IX Съдържание на доклада за резултатите от проверката	166
Глава четвърта ПРОВЕРКИ ПО ЖАЛБИ И СИГНАЛИ И ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРЕПОРЪКИТЕ И ИЗГОТВЕНИТЕ ПЛАНОВЕ ЗА ОТСТРАНЯВАНЕТО ИМ ОТ ИЗВЪРШЕНИТЕ ПРОВЕРКИ ОТ ПРЕДХОДНИЯ ПЕРИОД	17
Раздел I Процедури при извършване на проверки по жалби и сигнали по отношение на качеството на одиторската дейност	177
Раздел II Процедури за проверка изпълнението на препоръките и изготвените планове за отстраняването им от извършените проверки от предходния период	17
Глава пета ДОКУМЕНТАЦИЯ. ДОСТЪП И СЪХРАНЕНИЕ НА ДОКУМЕНТАЦИЯТА	18
ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ.....	21
ПРИЛОЖЕНИЕ А към член 51	222
ПРИЛОЖЕНИЕ Б към член 51	233
ПРИЛОЖЕНИЕ В към член 51	244
ПРИЛОЖЕНИЕ Г към член 51	255

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Под качеството на дейността на регистрираните одитори се разбира спазване на професионалните стандарти, регулаторните и законовите изисквания с цел постигане на разумна степен на сигурност, че издадените доклади по одиторски ангажменти са подходящи при конкретните обстоятелства.
2. Контролът върху качеството на дейността на регистрираните одитори е една от функциите на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори и на Института на дипломираните експерт-счетоводители за гарантиране упражняването на независимата одиторска професия от регистрираните одитори в интерес на обществото.
3. Контролът върху качеството на дейността на регистрираните одитори има за цел поддържане на професионализма на регистрираните одитори и висока степен на обществено доверие.
4. В настоящите правила следните термини имат значението, посочено по-долу:
 - а) „Одитор“: регистриран одитор или специализирано одиторско предприятие по смисъла на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО);
 - б) „ИДЕС“: Институт на дипломираните експерт-счетоводители;
 - в) „Комисия“: Комисия за публичен надзор над регистрираните одитори;
 - г) „Съвет“: Съвет за контрол по качеството на одиторските услуги при ИДЕС;
 - д) „Контрол върху качеството“: Контрол на качеството на дейността на регистрираните одитори;
 - е) „Одиторски ангажменти“: ангажменти за изразяване на разумна степен на сигурност (одит) и за изразяване на ограничена степен на сигурност (преглед) по смисъла на Международната обща рамка за ангажменти за изразяване на сигурност;
 - ж) „Професионалните стандарти“: Становища за одит, изразяване на сигурност и етика, издание на Международната федерация на счетоводителите, Международни стандарти за финансово отчетяване (МСФО), издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти и разясненията за тяхното прилагане, издадени от Комитета за разяснение на МСФО и приложими в Република България и Националните стандарти за финансови отчети на малки и средни предприятия;
 - з) „Работни документи“: документи с данни за извършените одиторски процедури, за получените съответни одиторски доказателства и за изводите, до които е достигнал одиторът. Работните документи могат да бъдат под формата на информация (данни), съхранявана(и) на хартиен носител, филм, електронен носител. Работните документи се изготвят на български език, с изключение на случаите, когато одиторът е член на международна верига или за които се изисква докладване на чужд език на одитор от чужбина;
 - и) „Проверка“: съвкупност от систематични, планирани процедури за проверяване качеството на дейността на одиторите, която включва и оценка за спазването на приложимите стандарти за одит и на изискванията за независимост, на количеството и качеството на изразходваните ресурси, на полученото одиторско възнаграждение и на системата за вътрешен контрол на качеството;

й) „Инспектор“: лице, което не упражнява дейност, свързана с независимия финансов одит, и е в трудови или извънтрудови правоотношения с Комисията, отговаря на определените изисквания в ЗНФО за придобита квалификация и опит и е преминало обучение за контрол на качеството;

к) „Контрольор“: лице, член на ИДЕС, преминало обучение за контрол на качеството и утвърдено за контрольор;

л) „Участващи в проверката“: инспекторите, контрольорите, членовете на Съвета за контрол по качеството на одиторските услуги при ИДЕС и членовете на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори.

5. Системата за контрол върху качеството е съвкупност от принципи, правила, процедури и организация за осъществяване на контрола.

6. Чрез системата за контрол върху качеството се извършва:

6.1. Оценка на системата за контрол на качеството на одиторските ангажименти, проектирана и прилагана от одиторите в съответствие с МСКК 1 Контрол върху качеството за фирми, които извършват одити и прегледи на историческа информация и други ангажименти за изразяване на сигурност и свързани по съдържание услуги и МОС 220 Контрол върху качеството на одити на историческа финансова информация;

6.2. Оценка на изпълнението на одиторските ангажименти за спазване на професионалните стандарти, регулаторните и законовите изисквания при тяхното осъществяване, както и спазване на етичните изисквания на Етичния кодекс на професионалните счетоводители;

6.3. Оценка на достатъчността и уместността на доказателствата, съдържащи се в работната документация;

6.4. Оценка на адекватността на времевите и човешките ресурси, употребени за извършване на ангажимент за одит, съобразно обхвата и сложността му;

6.5. Оценка на адекватността на одиторските възнаграждения, получени за ангажимент за одит;

7. Системата за контрол върху качеството се основава на следните принципи:

7.1. Конфиденциалност – всяка информация, отнасяща се до проверявания одитор, клиентите или персонала му, съдържаща се в констатациите от проверката или станала известна по време на проверката, е конфиденциална. Такава информация не следва да бъде разгласявана пред трети лица с изключение на случаите, определени в ЗНФО или Устава на ИДЕС;

7.2. Независимост – участващите в проверката по контрол върху качеството, следва да не са обвързани в материален, личностен или в друг аспект с проверявания одитор, неговите ръководители или свързани с тях лица;

7.3. Почтеност – участващите в проверката следва да бъдат честни, прями и искрени в рамките на конфиденциалността спрямо проверявания одитор. Те не трябва да допускат лични интереси и облаги да подкопават общественото доверие в институциите. По време на проверката и след нея не е допустимо да се осъществяват контакти с клиентите на проверявания одитор освен в случаите, предвидени в ЗНФО;

7.4. Обективност – участващите в проверката имат задължението да бъдат безпристрастни, непредубедени и необременени с конфликт на интереси;

7.5. Компетентност – изразява се в притежаването и подържането на професионални знания относно приложимите международни стандарти за контрол върху качеството, професионални стандарти за одит, национални и международни стандарти за финансово отчитане, търговско и данъчно законодателство и бизнеса на предприятията по проверяваните ангажименти;

7.6. Професионализъм – участващите в проверката са задължени да изпълняват възложените им функции и отговорности по професионален начин и да се въздържат от действия, които биха довели до уронване престижа на професията;

7.7. Документиране – изисква от една страна задължение на всеки одитор ежегодно да представя информация за дейността си по определена форма, и от друга страна – участващите в проверката да документират резултатите от извършените проверки и заключения по подходящ начин;

7.8. Отговорност – инспекторите и контролорите носят отговорност за нарушение на правилата и процедурите за извършване на проверките.

Глава втора

СИСТЕМА ЗА КОНТРОЛ НА КАЧЕСТВОТО

8. Системата за контрол на качеството се изгражда и функционира по правилата, процедурите и плановете, утвърдени от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори по предложение на Института на дипломираните експерт-счетоводители.

8.1. Системата за контрол върху качеството се организира на три нива: Комисия за публичен надзор над регистрираните одитори, Съвет за контрол по качеството на одиторските услуги и инспектори/контролори, участващи в извършването на проверките за контрол върху качеството.

8.2. Всички регистрирани одитори и одиторски предприятия, както и одитори и одиторски предприятия от страни-членки на ЕС и от трети страни, които са регистрирани от ИДЕС, са обект на контрол на качеството на дейността им.

9. Контролът върху качеството се осъществява както следва:

9.1. Проверките за контрол върху качеството на одитори, които извършват независим финансов одит на предприятия, извършващи дейност от обществен интерес, се осъществяват от инспектори.

9.2. Проверките за контрол върху качеството на одитори, които не извършват независим финансов одит на предприятия, извършващи дейност от обществен интерес, се осъществяват от контролори.

9.3 По решение на Комисията, в проверките по чл. 9.1 могат да участват контролори, а по чл. 9.2 – инспектори.

9.4 В случаи, когато за осъществяването на проверките се изискват познания в специфични области, по решение на Комисията или Съвета, в тях могат да бъдат включени и външни експерти. Външните експерти следва да спазват принципите посочени в чл. 7.

10. Контролорите/инспекторите, определени за участие в екипите за проверки по контрол върху качеството, следва да притежават необходимата компетентност за извършване на проверката, като тя включва:

10.1. Познаване на професионалните стандарти и регулаторните и законовите изисквания;

10.2. Познаване на правилата и процедурите за извършване на проверки по контрол върху качеството и преминаване на обучение за контрол на качеството;

11. Ръководителят на всеки екип за проверка на качеството е длъжен:

11.1. Да организира планирането и изпълнението на проверката по контрол върху качеството;

11.2. Да обсъжда заключенията с проверявания одитор и да предлага за одобрение от Комисията или Съвета доклада за резултатите от извършената проверка.

Раздел I
Комисия за публичен надзор над регистрираните одитори

12. В областта на контрола на качеството на одиторските услуги Комисията има следните функции:

12.1. Утвърждава правилата и процедурите за извършване на проверки за контрол на качеството, годишния план за извършване на проверките, както и контрольорите/инспекторите, които участват в тях;

12.2. Определя инспекторите, участващи в извършването на проверките;

12.3. Утвърждава резултатите от извършените проверки на одитори, които извършват независим финансов одит на предприятия, осъществяващи дейност от обществен интерес;

12.4. Връща за допълнителна или повторна проверка случаите, в които резултатите от извършените проверки за контрол на качеството от контрольорите/инспекторите са незадоволителни;

12.5. Определя член, съответно членове на Комисията, които да участват в проверките съвместно с контрольорите/инспекторите, в случаи на повтарящо се неспазване на определените срокове за приключване на проверките, незадоволително качество на извършваните проверки или на системни забавяния в сроковете;

12.6. Въз основа на резултатите от извършените проверки за контрол на качеството на одитори Комисията има право да дава предписания на одиторите, които са задължителни за изпълнение в указания срок, и да предприема мерки в съответствие със ЗНФО спрямо тях.

Раздел II
Съвет за контрол по качеството на одиторските услуги

13. Съветът за контрол по качеството на одиторските услуги има следните функции:

13.1. Определя обхвата на информацията за контрол върху качеството, която да се включи в „Единния годишен отчет за дейността на одитора“;

13.2. Разработва годишен план за проверките и в срок до 15 август на съответната година го представя на Комисията за утвърждаване;

13.3. Съвместно с Комисията организира и планира обхвата на проверките за контрол върху качеството;

13.4. Ежегодно определя членове на ИДЕС, които ще влязат в състава на контрольорите;

13.5. Съвместно с Комисията организира обучението на контрольорите и инспекторите;

13.6. Подпомага методологически дейността на контрольорите и текущо ги консултира;

13.7. Разработва и усъвършенства въпросниците за извършване на проверките, които се утвърждават от Комисията и са неразделна част от настоящите правила и процедури;

13.8. Утвърждава докладите за извършените проверки за контрол върху качеството на одитори, които не извършват независим финансов одит на предприятия, осъществяващи дейност от обществен интерес, като при необходимост сезира другите органи на ИДЕС и/или Комисията;

13.9. Организира проверки при получени предложения и сигнали от заинтересовани лица за предполагаеми нарушения, както и при постъпило искане от Комисията по аналогичен повод или в други случаи по своя преценка;

13.10. Внася за разглеждане в Дисциплинарния съвет или Съвета по професионална етика при ИДЕС мотивирани предложения за наказания при констатирани нарушения при проверките за контрол върху качеството на одитори, които не извършват независим финансов одит на предприятия, извършващи дейност от обществен интерес;

13.11. За всяко календарно тримесечие и за годината изготвя подробен доклад за извършените проверки за контрол върху качеството на одиторите, които не извършват независим финансов одит на предприятия, извършващи дейност от обществен интерес. Копие от доклада се представя на Управителния съвет на ИДЕС, който от своя страна го предоставя на Комисията.

13.12. Ежегодно отчита дейността си пред Общото събрание на ИДЕС.

Раздел III **Контрольори и инспектори**

14. Контрольор може да бъде:

14.1. Всеки регистриран одитор (без специализираните одиторски предприятия), който:

14.1.1. през последните пет последователни години е осъществявал одиторска дейност;

14.1.2. е завършил успешно обучение като контрольор по качеството на одиторските услуги, организирано от Съвета;

14.1.3 е определен от Съвета и утвърден от Комисията.

14.2. Инспектор може да бъде лице, което не упражнява дейност, свързана с независимия финансов одит, което:

14.2.1. е определено от Комисията да участва в извършването на проверките;

14.2.2. е в трудови или извънтрудови правоотношения с Комисията;

14.2.3. има подходящо професионално образование и съответстващ опит в областта на независимия финансов одит и финансовото отчитане;

14.2.4. е завършило успешно обучение като контрольор по качеството на одиторските услуги, организирано от Съвета и/или Комисията.

15. При доказана необходимост в проверките могат да участват и членове на Комисията и Съвета.

16. Контрольор не може да бъде регистриран одитор, който през последните три години има наложени наказания съгласно Закона за независимия финансов одит и/или Устава на ИДЕС;

17. Контрольор не може да бъде регистриран одитор, който при последната извършена му проверка по контрол върху качеството е получил оценка за качеството на извършените от него одиторски услуги съгласно чл.51.4.

18. Контрольорите и инспекторите, участващи в проверки, трябва да отговарят на изискването и за липса на конфликт на интереси по смисъла на чл.40б, ал.2 от ЗНФО

19. При осъществяването на своята проверка, контролърите/инспекторите имат право:
- 19.1. Да получават достатъчна информация от проверявания одитор с цел да се изгради обективно становище за качеството на извършваните от него одиторски услуги;
- 19.2. При необходимост да се обръщат към Комисията или Съвета и да получат съответните указания;
- 19.3. Да информират своевременно Комисията или Съвета при наличие на ограничение за извършване на проверката;
20. Контролърите имат право на възнаграждение за вложените часове при извършване на проверката по ред и в размер, определен от Управителния съвет на ИДЕС.
21. Контролърите/инспекторите имат следните задължения:
- 21.1. Да извършват проверките, спазвайки принципите, правилата и процедурите на Системата за контрол върху качеството на дейността на регистрираните одитори;
- 21.2. При започване на всяка проверка да представят на проверявания одитор:
- 21.2.1. Заповед на председателя на Комисията за назначаване на проверката на одитор, който извършва независим финансов одит на предприятия, осъществяващи дейност от обществен интерес, когато проверката е включена в годишния план;
- 21.2.2. Решение на Съвета за назначаване на проверката на одитор, който не извършва независим финансов одит на предприятия, осъществяващи дейност от обществен интерес, когато проверката е включена в годишния план;
- 21.2.3. Решение на Комисията за назначаване на проверка, когато проверката не е включена в годишния план.
- 21.3. Да не разгласяват по никакъв начин конфиденциална информация за дейността на проверявания одитор и на неговите клиенти, както и да не се възползват от същата в свой личен или на свързани с него лица интерес;
- 21.4. Да не осъществяват контакти с клиентите на проверявания одитор във връзка с осъществяването на проверката, с изключение на случаите, посочени в ЗНФО;
- 21.5. Да уведомяват своевременно Комисията или Съвета при констатиране на конфликт на интереси;
- 21.6. Да документират извършените процедури по проверката, констатациите и заключенията;
- 21.7. Въз основа на резултатите от проверките да предложат предписания и мерки по чл.40а, ал.5 от ЗНФО;
- 21.8. Да предоставят на Съвета, а в случаите на чл.9.1 - на Комисията, работните и заключителните документи за извършените от тях проверки;
- 21.9. Да декларират писмено своята независимост по отношение на възложените им от Съвета или Комисията проверки;
- 21.10. Да декларират писмено пред проверявания одитор спазването на принципа за конфиденциалност, както по отношение на информацията за дейността му, така и по отношение на информацията за неговите клиенти.
- 21.11. В случай на установяване на нарушения, несвързани с проверката на качеството, но касаещи Устава или други вътрешни правила и процедури на ИДЕС, контролърите

уведомяват писмено Съвета, който преценява необходимостта да бъдат сезирани други органи на ИДЕС.

Глава трета ПЛАНИРАНЕ, ТЕХНОЛОГИЯ И ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Раздел I Планиране на проверките

22. Всяка година Съветът съставя план за извършване на проверки. Планът за извършване на проверките се изготвя на база информация от “Единния годишен отчет за дейността на одитора”, представен в ИДЕС до 31 юли от всеки одитор в съответствие с изискванията на чл.8, т.7 от Устава на ИДЕС.

23. Планът за извършване на проверките съдържа:

23.1. Имената на подлежащите на проверки одитори, включително и дали те са изпълнявали ангажименти за одит на предприятие, извършващо дейност от обществен интерес или не, и утвърдените контрольори, членове на ИДЕС;

23.2. Имената на ръководителите на екипите за проверките, определени съответно от Комисията и Съвета;

23.3. Крайните срокове, в които следва да се извършат проверките;

23.4. Крайните срокове, в които следва да се предадат в Съвета или в Комисията докладите за резултатите от извършените проверки.

24. При съставянето на плана за извършване на проверките на база информацията, получена от “Единния годишен отчет за дейността на одитора”, Съветът взема предвид и следното:

24.1. новорегистрираните одитори през проверявания период;

24.2. резултатите от предишни проверки;

24.3. наличие на сигнали (без анонимните) и/или критични материали в медиите и други обстоятелства;

24.4. решения на Комисията за включване на одитори за проверка;

25. Планът се представя на Комисията, която определя и инспектори, които ще участват в извършването на проверките.

26. Комисията утвърждава плана за извършване на проверките.

27. В случаите, когато в следствие след комуникирането на плана с определените контрольори/инспектори се установи конфликт на интереси, проблеми с независимостта или други подобни, тези несъответствия се съгласуват допълнително между Комисията и Съвета.

Раздел II Периодичност на проверките

28. Периодичността на плановите проверки се определя по следния начин:

28.1. Най-малко веднъж на три години за одитор, който е изпълнявал ангажимент за одит на предприятие, извършващо дейност от обществен интерес;

28.2. Най-малко веднъж на шест години за одитор, който не е изпълнявал ангажимент за одит на предприятие, извършващо дейност от обществен интерес;

28.3. Новорегистрираните одитори се проверяват в годината след представяне на първия си “Единен годишен отчет за дейността”;

28.4. Одиторите, получили оценка Г съгласно чл.51.4. подлежат на проверка и през следващата година. Одиторите, на които е наложено наказание съгласно чл. 41, ал.2 от ЗНФО, подлежат на проверка ежегодно през следващите три последователни години след изтичане на срока на наказанието;

28.5. Неподалите “Единен годишен отчет” в срок до 31 юли на съответната година се включват веднага в плана за проверките по чл. 22.

29. Определянето на одиторите, включени в плана за проверките по чл.22, се извършва по следния начин:

29.1. Обобщената информация от “Единния годишен отчет за дейността на одитора” (базата данни) се допълва с данни за годината на последната извършена проверка на всеки одитор;

29.2. Така актуализирана база данни се разделя на две популации съобразно това дали одиторите са извършвали одити на предприятия от обществен интерес (Популация 1) или не (Популация 2);

29.3. От Популация 1 за проверка се определят 1/3 от одиторите, като в нея задължително влизат тези, които са били проверявани преди повече от 2 години. Ако броят на 1/3 от одиторите в Популация 1 е по-голям от тези, проверени преди повече от 2 години, то допълнителният брой одитори, които следва да попаднат в извадката до достигане на 1/3 от популацията се определя като се използва стъпка на извадката, равна на:

$$\text{Стъпка} = \frac{\left(\begin{array}{l} \text{Общ брой на одиторите} \\ \text{в Популация 1} \end{array} \right) - \left(\begin{array}{l} \text{Одитори проверявани преди} \\ \text{повече от 2 години} \end{array} \right)}{\left(\begin{array}{l} 1/3 \text{ от общия брой на одиторите} \\ \text{в Популация 1} \end{array} \right) - \left(\begin{array}{l} \text{Одитори, проверявани преди повече} \\ \text{от 2 години} \end{array} \right)}$$

Ако броят на 1/3 от одиторите в Популация 1 е по-малък от тези, проверени преди повече от 2 години, то тогава се проверяват всички, проверени преди повече от 2 години.

29.4. Към така определените за проверка одитори по чл. 29.3. се включват и одиторите, извършващи независим финансов одит на предприятия, извършващи дейност от обществен интерес, за които са в сила членове 28.3. , 28.4. и 28.5 от настоящите правила;

29.5. От Популация 2 за проверка се определят 1/6 от одиторите, като в нея задължително влизат тези, които са били проверявани преди повече от 5 години. Ако броят на 1/6 от одиторите в Популация 2 е по-голям от тези, проверени преди повече от 5 години, то допълнителният брой одитори, които следва да попаднат в извадката до достигане на 1/6 от популацията се определя като се използва стъпка на извадката, равна на:

$$\text{Стъпка} = \frac{\left(\begin{array}{l} \text{Общ брой на одиторите} \\ \text{в Популация 2} \end{array} \right) - \left(\begin{array}{l} \text{Одитори проверявани преди} \\ \text{повече от 5 години} \end{array} \right)}{\left(\begin{array}{l} 1/6 \text{ от общия брой на одиторите} \\ \text{в Популация 2} \end{array} \right) - \left(\begin{array}{l} \text{Одитори, проверявани преди повече} \\ \text{от 5 години} \end{array} \right)}$$

Ако броят на 1/6 от одиторите в Популация 2 е по-малък от тези, проверени преди повече от 5 години, то тогава се проверяват всички, проверени преди повече от 5 години.

29.6. Към така определените за проверка одитори по чл. 29.5. се включват и одиторите, неизвършващи независим финансов одит на предприятия, извършващи дейност от обществен интерес, за които са в сила членове 28.3., 28.4.и 28.5 от настоящите правила;

30. Одиторите, за които е приложим чл.13.9. от настоящите правила, подлежат на отделна извънпланова проверка, независимо от посоченото в членове 28 и 29.

Раздел III

Процедури при откриване на проверките

31. Преди откриване на процедурата за проверка контролорите/инспекторите попълват декларация за конфиденциалност, независимост и липса на конфликт на интереси и получават от Съвета “Справката за одиторските ангажименти“, която се разпечатва от “Единния годишен отчет” и включва информацията за изпълнените ангажименти през последната година от проверявания период, завършили с издаден одиторски доклад през този период.

32. Откриването на процедурата за проверка става чрез връчване от контролорите/инспекторите на одитора:

32.1. заповед или решение за назначаване на проверката съгласно чл.чл.21.2.1., 21.2.2. и 21.2.3. от настоящите правила и процедури;

32.2. подписана от контролорите/инспекторите Декларация за конфиденциалност, независимост и липса на конфликт на интереси;

32.3 Справка за избраните за преглед ангажименти, определени по реда на чл.33.

Раздел IV

Процедури при подбора (извадката) на ангажименти за проверка

33. Базата, на която се извършва подборът на ангажиментите за проверка, са данните за одиторските ангажименти в “Справката за одиторските ангажименти“, съгласно чл.31. При подбора на ангажиментите за проверка се прилагат следните критерии:

33.1. Като общ принцип при определяне на извадката от ангажименти за проверка се препоръчва тя да покрива по-голямата величина от:

- от 10% до 15% от отработеното време по всички ангажименти, или
- до 10% от броя на ангажиментите, посочени в “Справката за одиторските ангажименти“, съгласно чл. 31.

В случаите, когато одиторите имат малък брой ангажименти и така посоченият диапазон от 10% до 15% от отработеното време или до 10% от броя на ангажиментите, посочени в “Справката за одиторските ангажименти“, е недостатъчен за постигане на представителност на извадката съгласно другите критерии в настоящия член, размерът на извадката може да надвишава посочените граници;

33.2. извадката следва да обхваща минимум по един ангажимент за всеки един от одиторите, осъществявали дейност от името на одиторското предприятие;

33.3. При определяне на извадката може да се вземе предвид и наличието на следните фактори:

33.3.1. големи клиенти, като регистрирани на борсата дружества; дружества, които са обект на обществено внимание; дружества със специално регулирани дейности (банки, застрахователни, инвестиционни и пенсионни фондове и др.) и пр.;

33.3.2. клиенти от всички отрасли, които имат значителен относителен дял в обема на приходите на практиката;

34. Ако при извършването на извадката бъдат надвишени праговете, посочени в чл.33.1., без това да бъде убедително мотивирано от контролорите/инспекторите, проверяваният одитор може да се обърне към член на Съвета или Комисията с писмено възразение. Възражението се

разглежда в 3-дневен срок и решението се комуникира с проверявания одитор и контролорите/инспекторите.

35. След получаването от контролорите/инспекторите на “Справка за одиторските ангажименти“ се извършват следните дейности:

35.1. Съобразно със сроковете, предвидени в плана за извършване на проверките по чл.22, контролорите/инспекторите уведомяват писмено подлежащия на проверка одитор относно определените за преглед ангажименти и му предоставят за попълване “Въпросници за проверка на одиторски ангажименти”, “Въпросник за прилагане система за контрол върху качеството на извършваната одиторска работа в предприятие на регистрирания одитор”, “Въпросник за проверка на изградената и функционираща система за контрол върху качеството”, “Въпросник за оценка на адекватност на времевите и човешките ресурси и адекватност на одиторското възнаграждение” и “Справка за персонала и вложеното време за одит”.

35.2. Одиторът е задължен да попълни необходимата информация в съответните въпросници и справката в следните срокове:

Брой ангажименти за проверка		Работни дни
От	До	
-	2	5
3	6	6
7	12	7
13	18	8
19	25	9
над	26	10

Раздел V

Процедури при проверка на системата за контрол върху качеството

36. “Въпросникът за проверка на изградената и функциониращата система за контрол върху качеството” е основа за проверка на изградените и прилагани процедури в проверяваната практика. Проверката протича под формата на събеседване с одитора и наетия от него персонал, които са отговорни за осъществяването на дейностите, упоменати във въпросника, както и проверка на документи и други доказателства за съществуването и функционирането на системата за контрол върху качеството. Системата за контрол върху качеството следва да се тества и при проверката на определените за преглед индивидуални ангажименти.

Раздел VI

Процедури при проверката на адекватността на човешките и времевите ресурси и адекватността на одиторските възнаграждения

37. За проверка адекватността на човешките и времевите ресурси и адекватността на одиторските възнаграждения се попълва Въпросник. Основно проверката протича под формата на събеседване на контролора/инспектора с проверявания одитор, както и проверка на документи и други доказателства за преценка адекватността на човешките и времевите ресурси и адекватността на одиторските възнаграждения. Адекватността на човешките и времевите ресурси и адекватността на одиторските възнаграждения следва да се тестват и при проверката на определените за преглед индивидуални ангажименти.

Раздел VII

Процедури при провеждане на проверката

38. На база информацията от попълнените въпросници за проверка на ангажиментите контролорите/инспекторите извършват:

- 38.1. Общ преглед на спазването на одиторските процедури;
- 38.2. В срок до 5 работни дни от получаването на попълнените въпросници контролорите/инспекторите уведомяват писмено одитора за започване проверка на място;
- 38.3. Срокът за започване на проверката на място не може да бъде дълъг от 5 работни дни след писменото уведомление по предходния член.
- 38.4. Проверката на място трябва да се извърши в срок до 10 работни дни. При възникнали разногласия в екипа по чл.49.1 и чл.49.2 от правилата, председателят на Комисията/ Председателят на Съвета издават заповед за удължаване на срока на проверката.
- 38.5. При проверката на място контролорите/инспекторите проверяват работната документация за проверяваните ангажименти;
- 38.6. При проверката контролорите/инспекторите определят областите с повишен риск и сложност от ангажимента и ги набелязват за по-детайлна (задълбочена) проверка.
- 38.7. В процеса на проверката контролорите/инспекторите попълват съответните раздели на “Въпросниците за проверка на одиторски ангажименти” и посочват установените недостатъци.
39. Контролорите/инспекторите попълват и съответните раздели на “Въпросника за проверка на изградената и функционираща система за контрол върху качеството” и “Въпросника за оценка на адекватност на времевите и човешките ресурси и адекватност на одиторското възнаграждение” и посочват установените недостатъци.
40. След завършване на проверката по ангажиментите, както и тази по системата за контрол върху качеството и адекватността на времевите и човешките ресурси и адекватността на одиторското възнаграждение, контролорите/инспекторите обсъждат с проверявания одитор предварителните резултати от проверката.
- 40.1. В случаите, когато в резултат на обсъждане се установи, че не е необходимо допълнително изясняване на направените констатации и одиторът е съгласен с тях, се изготвя протокол за приемане на резултатите от проверката.
- 40.2. При възникване на необходимост, контролорите/инспекторите мога да поискат допълнителна информация по въпроси, които имат нужда от доизясняване. Одиторът следва да изрази становище, което се отразява в работен документ.
41. В случаи на разногласия между проверявания одитор и контролорите/инспекторите относно заключенията, проблемните въпроси се обсъждат между двете страни с цел постигане на съгласие. Копия от въпросниците за проверка на ангажименти и за системата за контрол върху качеството могат да се предоставят на одитора при желание от негова страна.
42. В случай на продължаващи разногласия между проверявания одитор и екипа за проверката относно заключенията, проверяваният одитор има право да се отнесе до Съвета за контрол на качеството или Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори и да получи тяхното становище по оспорваните въпроси, което става част от досието за проверката. За целта контролорът, съответно инспекторът и проверяваният одитор се канят на среща със Съвета, съответно с Комисията, като последните изработват становище относно възникналия казус, което става задължително за изпълнение от участващите в проверката.

Раздел VIII

Процедури при изготвяне на доклада за резултатите от проверката

43. На база оценките на проверените ангажименти, на системата за контрол върху качеството и на адекватността на времевите и човешките ресурси и адекватността на одиторското възнаграждение се изготвя „Доклад за резултатите от проверката”.

44. В доклада се дава обща оценка за качеството на дейността на проверявания одитор за проверявания период и в приложение към него се правят заключения за:

44.1. Съответствието на изпълнението на одиторските ангажименти с професионалните стандарти, както и констатациите и препоръките на контрольорите/инспекторите;

44.2. Съответствието на системата за вътрешен контрол на качеството на одитора с професионалните стандарти, както и констатациите и препоръките на контрольорите/инспекторите;

44.3. Адекватността на времевите и човешките ресурси, употребени за извършване на ангажиментите за одит, съобразно обхвата и сложността им, и адекватността на одиторските възнаграждения, получени за тях, както и констатациите и препоръките на контрольорите/инспекторите.

44.4. Констатациите и препоръките за подобряване на работата не следва да включват препратки към имената на конкретни ангажименти, съдружници, ключови одитори или друг персонал.

45. Изготвянето на доклада за резултатите от проверката и комуникирането му с проверявания одитор се извършва в следната последователност:

45.1. До 10 работни дни от приключването на проверката на място контрольорите/инспекторите изготвят проект на „Доклад за резултатите от проверката” и приложение към него и го обсъждат с проверявания одитор.

45.2. В срок до 3 работни дни от датата на обсъждането контрольорите/инспекторите нанасят уточнените корекции в проекта и съставят окончателен „Доклад за резултатите от проверката” и приложение към него.

45.2.1. Докладът и приложението се съставят в два еднообразни екземпляра, от които един за одитора и един за Съвета или Комисията. Всеки един от екземплярите се връчва в тридневен срок от датата на издаване.

45.2.2. В случаите на чл.9.1 копие от доклада се предоставя и на ИДЕС.

45.3. Одиторът има право в срок до 5 работни дни да даде становище по Доклада за резултатите от проверката, като при получени оценки „Б”, „В” или „Г” съгласно чл.51 е длъжен в същия срок да представи подробен план, съдържащ действията, които ще бъдат предприети за изпълнението на дадените препоръки, сроковете и отговорните лица за това.

45.4. В срок до 3 работни дни от получаване на становището ръководителят на екипа представя в Съвета или Комисията „Доклад за резултатите от проверката”, становището на одитора, плана за отстраняване на констатираните несъответствия и документация по проверката.

46. Комисията или Съветът обсъждат резултатите от проверката, в това число:

46.1. спазването на технологията на проверката в съответствие с настоящите правила;

46.2. съдържанието на доклада за резултатите от проверката, становището и приложения план за отстраняване на констатираните несъответствия;

46.3. целесъобразността от промяна на дадената оценка и допълнения към препоръките за отстраняване на констатираните несъответствия;

46.4. необходимостта от допълнителна или повторна проверка.

47. Комисията или Съветът одобряват и приемат докладите за извършените проверки и уведомява за това съответните контролори/инспектори и проверявания одитор в срок до 10 работни дни. Резултатите от приключилите проверки се комуникират между Комисията и Съвета съгласно изискванията на чл.40д от ЗНФО, като за приключилите проверки на одитори, който са изпълнявали ангажименти за одит на предприятия, извършващи дейност от обществен интерес, Комисията изпраща на Съвета и копие от „Отчета за отработеното време”.

48. Одиторът, на който е извършена проверка, не трябва да публикува резултатите от проверката или да разпространява копия от доклада на клиенти или други лица, с изключение на своя персонал, освен в случаите, предвидени в ЗНФО. Участващите в проверката също не могат да правят публично достояние резултатите от проверката, с изключение на случаите предвидени в ЗНФО.

48.1. Обобщени резултати от извършените планови проверки се публикуват на интернет-страницата на Комисията за проверки на одитори, извършващи одит на предприятия с дейност от обществен интерес, и на вътрешния сайт на ИДЕС за проверки на одитори, които не извършват одит на предприятия с дейност от обществен интерес. Отделно от това Комисията и Съветът публикуват информация за резултатите от проверки по сигнали и разследвания, както и информация за наложените наказания за установени нарушения, съгласно глава 9 от ЗНФО.

49.1. При разногласия вътре в екипа, осъществяващ проверката за контрол върху качеството на регистрирани одитори, извършващи независим финансов одит на предприятия от обществен интерес, ръководителят на екипа е длъжен да уведоми писмено директора на Дирекция ”ККДРО”, който следва да изрази писмено становище относно възникналия казус. При невъзможност за разрешаване на разногласието от негова страна, директорът следва да уведоми председателят на Комисията и да получи неговото писмено становище, което става задължително за изпълнение от екипа.

49.2. При разногласия вътре в екипа, осъществяващ проверката за контрол върху качеството на одитори, които не извършват независим финансов одит на предприятия, осъществяващи дейности от обществен интерес, ръководителят на екипа е длъжен да уведоми писмено Съвета, който следва да изрази писмено становище относно възникналия казус. Становището на Съвета е задължително за изпълнение от екипа.

49.3. При разногласия вътре в екипа относно оценката за спазването на професионалните стандарти при осъществяване на одиторските ангажименти на регистрирани одитори, извършващи независим финансов одит на предприятия от обществен интерес, ръководителят на екипа е длъжен да уведоми писмено директора на Дирекция ”ККДРО”, който следва да изрази писмено становище. При невъзможност за разрешаване на разногласието от негова страна, директорът следва да уведоми председателят на Комисията и да получи неговото писмено становище, което става задължително за изпълнение от екипа.

49.4. При разногласия вътре в екипа относно оценката за спазването на професионалните стандарти при осъществяване на одиторските ангажименти на одитори, които не извършват независим финансов одит на предприятия, осъществяващи дейности от обществен интерес, ръководителят на екипа е длъжен да уведоми писмено Съвета, който следва да изрази писмено становище. Становището на Съвета е задължително за изпълнение от екипа.

Раздел IX

Съдържание на доклада за резултатите от проверката

50. Докладът за резултатите от проверката на качеството на одиторските услуги съдържа:

50.1. данни за периода на проверката;

50.2. целите на системата за контрол на качеството;

50.3. обхвата на проверката (включително и наличието на ограничения в обхвата, ако е имало такива) и съответствието с приетите Правила и процедури за контрол върху качеството на дейността на регистрираните одитори;

50.4. обща оценка на качеството на дейността на одитора за проверявания период;

50.5. подписи на контрольорите/инспекторите и на проверявания одитор;

50.6. дата на доклада – датата на окончателното обсъждане на доклада;

51. Обща оценка на качеството на дейността на одитора за проверявания период изразява:

51.1. Оценка А - при отсъствие на съществени пропуски в проектирането и функционирането на системата за контрол на качеството на одитора, при изпълнението на одиторските ангажменти и спазването на изискванията за адекватност на вложените времеви и човешки ресурси и на получените одиторски възнаграждения;

51.2. Оценка Б - при наличието на несистематични съществени пропуски в проектирането и функционирането на системата за контрол на качеството на одитора и/или при изпълнението на одиторските ангажменти и/или спазването на изискванията за адекватност на вложените времеви и човешки ресурси и на получените одиторски възнаграждения;

51.3. Оценка В - при наличието на систематични съществени пропуски в проектирането и функционирането на системата за контрол на качеството на одитора и/или при изпълнението на одиторските ангажменти и/или спазването на изискванията за адекватност на вложените времеви и човешки ресурси и на получените одиторски възнаграждения;

51.4. Оценка Г - при наличие на такова несъответствие, което поставя под съмнение проектирането и функционирането на системата за контрол на качеството на одитора и/или качеството на изпълнение на одиторските ангажменти и/или спазването на изискванията за адекватност на вложените времеви и човешки ресурси и на получените одиторски възнаграждения.

52. Докладите се изготвят по примерни образци, приложени като неразделна част от тези правила и процедури.

53. Направените констатации и препоръки от контрольорите/инспекторите се описват в отделно Приложение към Доклада по чл.51. в следните направления:

53.1 спазване на професионалните стандарти, регулаторните и законовите изисквания при изпълнение на одиторските ангажменти, спазване на етичните изисквания на Етичния кодекс на професионалните счетоводители и достатъчност и уместност на доказателствата, съдържащи се в работната документация;

53.2 изградена и функционираща система за контрол върху качеството на проверявания одитор и доколко одиторът е спазвал правилата и процедурите, определени в системата за контрол върху качеството, за проверявания период;

53.3. адекватност на времевите и човешките ресурси, употребени за извършване на ангажиментите за одит, съобразно обхвата и сложността им и адекватността на одиторските възнаграждения.

Глава четвърта

ПРОВЕРКИ ПО ЖАЛБИ И СИГНАЛИ И ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРЕПОРЪКИТЕ И ИЗГОТВЕНИТЕ ПЛАНОВЕ ЗА ОТСТРАНЯВАНЕТО ИМ ОТ ИЗВЪРШЕНИТЕ ПРОВЕРКИ ОТ ПРЕДХОДНИЯ ПЕРИОД

Раздел I

Процедури при извършване на проверки по жалби и сигнали по отношение на качеството на одиторската дейност

54. Получени жалби и сигнали в Съвета се разглеждат, когато отговорят на следните критерии:

54.1. лицето, което е подало жалбата или сигнала, се е идентифицирало с име и адрес, и

54.2. жалбата или сигнала се отнасят до професионалните аспекти на качеството на определен конкретен одиторски ангажимент.

55. Анонимни жалби и сигнали, както и жалби, които засягат личния живот или дейност, несвързана с предоставянето на конкретни одиторски услуги, не подлежат на разглеждане и се оставят без последствия.

56. В случай, че жалбата или сигналът отговарят на критериите по чл.54 Съветът организира извършването на извънпланови проверки, като за целта на свое заседание:

56.1. Определя от кръга на утвърдените за съответната година контролери лице или лица, които да извършат проверката;

56.2. Възлага извършването на проверката с Решение, като определя задачата и срока за извършване на проверката и получаване на „Доклад за резултатите от проверката”. Редът и процедурите за извършване на извънплановите проверки са същите както при плановите;

56.3. Обсъжда и приема доклада;

56.4. За резултатите от проверката се информира Управителният съвет на ИДЕС, който от своя страна информира заинтересованите лица, а Комисията се уведомява по реда на чл.13.11.

57. Комисията може да възложи на Съвета извършването на проверки по жалби и сигнали, адресирани директно до нея, като проверките се извършват при спазване на критериите по чл.54 и по реда на чл.56 от настоящите правила.

58. По искане на Комисията Съветът организира участие на контролери в провеждането на разследвания при получени сигнали за възможни нарушения, както и участие в други случаи на извънредни проверки по преценка на Комисията

Раздел II

Процедури за проверка изпълнението на препоръките и изготвените планове за отстраняването им от извършените проверки от предходния период

59. Одитор, който при проверка е получил оценка „Б”, „В” или „Г” и е бил задължен да изготви план за отстраняване на констатираните недостатъци съгласно чл. 45.3. следва:

59.1. С цел последваща проверка да представи в Съвета или Комисията Доклад за изпълнението на плана в срок до 31 юли на годината, следваща годината на извършената проверка;

59.2. Докладът се предава на контролора/инспектора, извършил проверката, който го преглежда и дава мнение пред Съвета или Комисията относно изпълнението на плана. Ако контролорът/инспекторът вече не са в списъка на контролорите, съответно не са в служебни отношения с Комисията, Съветът или Комисията определят служебно контролор/инспектор, който да прегледа доклада и даде мнение по него;

59.3. Проверка на изпълнението на плана на одитор, получил оценка „Г” се извършва заедно с проверката за текущия период, в която той е включен съгласно чл. 28.4. от настоящите правила;

59.4. От останалите одитори, получили оценки „Б” или „В”, Съвета и Комисията правят по своя преценка извадка и определят контролори/инспектори, които да извършат проверка на изпълнените действия по Доклада за изпълнението на плана. В извадката се включват както одитори, представили Доклад за изпълнението на план през текущата година, така и такива за предходни периоди. Проверката обхваща само констатираните недостатъци по отношение на изпълнението на ангажиментите, системата за контрол на качеството и адекватността на времевите и човешките ресурси, употребени за извършване на ангажиментите за одит и адекватността на одиторските възнаграждения. За целите на проверките се използват стандартните въпросници за плановете проверки, но само в частта им за констатираните недостатъци и те следва да обхващат не повече от един или два ангажимента за одит. Процедурите и сроковете за извършването на проверките са идентични с тези за плановете проверки, със следните изключения:

59.4.1. срокът по чл. 35.2 е до два дни;

59.4.2. срокът по чл. 38.4 е до три дни;

59.5. За резултатите от извършените проверки по чл. 59.3. констатациите за изпълнението на препоръките и плановете за отстраняването на недостатъците се включват в Приложението към Докладите по чл. 51.

59.6. За резултатите от извършените проверки по чл. 59.4. се изготвя Доклад за проверка изпълнението на препоръките, съдържащ констатации за изпълнението на препоръките и плановете за отстраняването на недостатъците. Съветът или Комисията одобряват докладите и предприемат при необходимост действия и мерки съгласно ЗНФО, в т.ч. и включване на одиторите в плана за проверка през следващата година.

59.7. В случаите, когато до момента на включването на одитор в планова проверка за контрол на качеството не е била извършена проверка на изпълнените действия по представен от него Доклад за изпълнението на плана, такава се извършва заедно с проверката за текущия период, подлежащ на проверка, като се прилага чл. 59.5.

Глава пета

ДОКУМЕНТАЦИЯ. ДОСТЪП И СЪХРАНЕНИЕ НА ДОКУМЕНТАЦИЯТА

60. Документацията за извършените проверки по контрол върху качеството следва:

60.1. Да осигурява доказателства, подкрепящи „Доклад за резултатите от проверката”;

60.2. Да осигурява доказателства, че проверката е извършена в съответствие с Правилата и процедурите за контрол върху качеството на дейността на регистрираните одитори.

61. При извършване на проверките по контрол върху качеството, контролорите/инспекторите са длъжни:

- 61.1 Да документират планирането на проверката, обхвата на извършената работа, заключенията и комуникираните с одитора констатирани пропуски, които не са съществени и няма да бъдат включени в Приложението към „Доклад за резултатите от проверката”;
- 61.2. Да документират оценката на естеството, причината, характера, способността за проникване и значението на всеки констатиран недостатък в проектирането на системата за контрол върху качеството на одитора и в спазването ѝ;
- 61.3. Да документират оценката на естеството, причината, характера, способността за проникване и значението на всеки констатиран недостатък при извършването на одиторските ангажименти;
- 61.4. Да документират оценката на адекватността на вложените времеви и човешки ресурси;
- 61.5. Да документират оценката на адекватността на получените одиторски възнаграждения;
- 61.6. Да документират заключенията си.
62. За всяка проверка по контрол върху качеството се открива преписка.
- 62.1. Преписката се открива от контрольорите/инспекторите и съдържа документацията по проверката;
- 62.2. Преписката за проверка на одитор, който не извършва независим финансов одит на предприятия, осъществяващи дейност от обществен интерес, се приключва след решение на Съвета за одобрение „Доклад за резултатите от проверката”, ако не са налице нарушения, които според решение на Съвета изискват налагане на наказания.
- 62.3. При наличие на нарушения, които изискват налагане на наказания, Съветът взема Решение, което включва задължително и мотивите за налагане на наказание.
- 62.4. При наличие на нарушения, които изискват налагане на наказания, преписката за проверката за контрол върху качеството на одитор, който не извършва независим финансов одит на предприятия, осъществяващи дейност от обществен интерес, не се приключва и се предава на Дисциплинарния съвет или Съвета по професионална етика при ИДЕС заедно с решението на Съвета;
- 62.5. Дисциплинарният съвет или Съветът по професионална етика при ИДЕС съхранява преписката до приключването ѝ със свое решение или с издаване на наказателно постановление, след което я предава на Съвета.
- 62.6. При проверка на одитор, който извършва независим финансов одит на предприятия, осъществяващи дейност от обществен интерес, преписката се приключва след решение на Комисията за одобрение на Доклада за резултатите от проверката, като при наличие на нарушения, които изискват налагане на наказания, взема решение за налагане на съответните санкции.
63. След предаване на преписката съответно в Комисията или Съвета до приключването ѝ достъп до нея имат:
- 63.1. Всички членове на Комисията и Съвета до приключване разглеждането на преписката;
- 63.2. Проверяваният одитор и контрольорите/инспекторите след предварително разрешение от председателя на Комисията или председателя на Съвета;
- 63.3. Членовете на Комисията, на Дисциплинарния съвет или на Съвета по професионална етика при ИДЕС, ако преписката е предоставена на тях за разглеждане.
64. За всеки одитор се създава отделно досие за контрол върху качеството (наречено по нататък в този правилник „досие”).

- 64.1. Досието съдържа приключени преписки от извършени проверки за контрол върху качеството;
- 64.2. Към всяко досие се създава дневник за неговото движение, в който подробно се описва кой и кога е имал достъп до досието и на какво основание е осъществен той;
- 64.3. Достъп до досието на одитора се осъществява само по решение на председателя на Съвета или председателя на Комисията.
65. Копия от решения на Комисията, Съвета, Дисциплинарния съвет, Съвета по професионална етика и наказателни постановления се съхраняват в досието на одитора до прекратяване на неговата практика.
66. Документацията от извършените проверки се съхранява както следва:
- 66.1. Преписката се съхранява в досието до завършване на следваща проверка. От преписката се запазват само заключителните документи („Доклад за резултатите от проверката”). Всички документи от преписката се архивират на електронен носител, включително и тези, които подлежат на унищожение. Архивирането на електронен носител се извършва веднага след приключването на преписката по реда на членове 62.2.или 62.6.;
- 66.2. Досието на одитора и всички данни на електронен носител относно контрола върху качеството се съхраняват 5 години след датата на прекратяване на членството му в ИДЕС.
67. Унищожаването на преписки се извършва с решение на Съвета, в което изрично се посочва:
- 67.1. Наименованието и номера на преписката и досието;
- 67.2. Каква част от тях се унищожават;
- 67.3. Начина на унищожаване. Унищожаването трябва да се извърши по начин, непозволяващ никой да получи достъп до информацията, съдържаща се в него.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Настоящите правила и процедури се прилагат за контрол върху качеството на дейността на регистрираните одитори по изпълнени ангажименти за и след 01 юни 2009 година.

§ 2. При проверките за контрол върху качеството на дейността на регистрираните одитори по изпълнени ангажименти за периода от 1 юни 2009 до 30 юни 2010 година при определяне на оценката по точки 6.4. и 6.5. се взема предвид и Методиката за определяне на количеството работни часове, необходими за изпълнение на независимия финансов одит.

§ 3. Срокът по чл. 59.1. за представяне на Доклад за изпълнението на плана за отстраняване на недостатъци, констатирани при проверките за контрол върху качеството на дейността на регистрираните одитори по изпълнени ангажименти за периода от 1 юни 2008 до 31 май 2009 година е 30 септември 2010 година.

§ 4. Членове 28.1. и 29.3. от настоящите правила и процедури се прилагат за контрол върху качеството на дейността на регистрираните одитори за 2010 година и следващите години. Извадките за проверка на одиторите за качеството на дейността им за 2008 и 2009 години се изготвят така, че да покриват по 1/3 от одиторите в Популация 1 за всяка година.

§ 5. Образците на декларацията за независимост и конфиденциалност, уведомителното писмо за назначаване на проверка, уведомителното писмо за избраните за проверка ангажименти, справката за персонала и вложеното време за одит, въпросника за прилагане система за контрол върху качеството на извършваната одиторска работа в предприятие на регистрирания одитор, въпросника за проверка на одиторски ангажимент, въпросника за проверка на изградената и функционираща система за контрол върху качеството в предприятие на регистрирания одитор, въпросника за адекватността на времевите и човешките ресурси и адекватността на одиторските ангажименти, общата оценка на проверяваната практика, отчета за отработеното време, справката за избраните за проверка ангажименти, образеца за подреждане на преписка и чек листа, посочени в тези правила, се изготвят и при нужда се актуализират от Съвета и предлагат за утвърждаване от Комисията.

§ 6. Указания за прилагането на тези правила и процедури се дават от Съвета и Комисията.

§ 7. Настоящите правила и процедури са приети от Управителния съвет на Института на дипломираните експерт-счетоводители с Протокол от 27.06.2011 година.

§ 8. Настоящите правила и процедури са утвърдени от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори с Решение № 135/12.07.2011 година.

§ 9. Настоящите правила и процедури отменят Правилата и процедурите за контрол върху качеството на одиторските услуги, приети от Управителния съвет на ИДЕС на 12.08.2010 година и утвърдени от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори с Решение № 235/07.09.2010 година.

Примерна форма на доклад за извършена проверка върху качеството при оценка А

Д О К Л А Д
за извършена проверка по качеството на одиторските услуги

1. Ние извършихме проверка за контрола върху качеството на дейността на, регистриран одитор №..... /регистрирано специализирано одиторско предприятие №..... за периода от г. до г. Прегледът обхвана% от отработеното време по всички ангажименти и% от броя на всички ангажименти на регистрирания одитор /регистрираното специализирано одиторско предприятие за посочения по-горе период.
2. Целта на проверката е да се оцени проектираната и прилагана система на контрол на качеството на одиторските ангажименти; изпълнението на одиторските ангажименти по отношение на спазването на професионалните стандарти, регулаторните и законовите изисквания при тяхното осъществяване; спазването на етичните изисквания на Етичния кодекс на професионалните счетоводители; достатъчността и уместността на доказателствата, съдържащи се в работната документация; адекватността на времевите и човешките ресурси, употребени за извършване на проверените ангажименти за одит и възнагражденията, получени за тях.
3. Проверката бе осъществена в съответствие с Правилата и процедурите за контрол на качеството.
4. По наше мнение за проверявания период регистрираният одитор/или специализираното одиторско предприятие е бил/о в съответствие с всички съществени аспекти за изискванията за качеството на извършваните одиторски услуги при прилагане на процедурите, определени в професионалните стандарти.

Одитор.....
(подпис и име)

Контрольори/Инспектори:.....
(подписи и имена)

Дата
гр. XXXXX

Примерна форма на доклад за извършена проверка върху качеството при оценка Б

Д О К Л А Д
за извършена проверка по качеството на одиторските услуги

1. Ние извършихме проверка за контрола върху качеството на дейността на, регистриран одитор №..... /регистрирано специализирано одиторско предприятие №..... за периода от г. до г. Прегледът обхвана% от отработеното време по всички ангажименти и% от броя на всички ангажименти на регистрирания одитор /регистрираното специализирано одиторско предприятие за посочения по-горе период.
2. Целта на проверката е да се оцени проектираната и прилагана система на контрол на качеството на одиторските ангажименти; изпълнението на одиторските ангажименти по отношение на спазването на професионалните стандарти, регулаторните и законовите изисквания при тяхното осъществяване; спазването на етичните изисквания на Етичния кодекс на професионалните счетоводители; достатъчността и уместността на доказателствата, съдържащи се в работната документация; адекватността на времевите и човешките ресурси, употребени за извършване на проверените ангажименти за одит и възнагражденията, получени за тях.
3. Проверката бе осъществена в съответствие с Правилата и процедурите за контрол на качеството.
4. По наше мнение, с изключение на отделни несистематични съществени пропуски, за проверявания период регистрираният одитор/или специализираното одиторско предприятие е бил/о в съответствие с всички съществени аспекти за изискванията за качеството на извършваните одиторски услуги при прилагане на процедурите, определени в професионалните стандарти.

Одитор.....
/подпис и име/

Контрольори/Инспектори:.....
/подписи и имена/

Дата
гр. XXXX

Примерна форма на доклад за извършена проверка върху качеството при оценка В

Д О К Л А Д
за извършена проверка по качеството на одиторските услуги

1. Ние извършихме проверка за контрола върху качеството на дейността на, регистриран одитор №..... /регистрирано специализирано одиторско предприятие №..... за периода от г. до г. Прегледът обхваща% от отработеното време по всички ангажименти и% от броя на всички ангажименти на регистрирания одитор /регистрираното специализирано одиторско предприятие за посочения по-горе период.
2. Целта на проверката е да се оцени проектираната и прилагана система на контрол на качеството на одиторските ангажименти; изпълнението на одиторските ангажименти по отношение на спазването на професионалните стандарти, регулаторните и законовите изисквания при тяхното осъществяване; спазването на етичните изисквания на Етичния кодекс на професионалните счетоводители; достатъчността и уместността на доказателствата, съдържащи се в работната документация; адекватността на времевите и човешките ресурси, употребени за извършване на проверените ангажименти за одит и възнагражденията, получени за тях.
3. Проверката бе осъществена в съответствие с Правилата и процедурите за контрол на качеството.
4. По наше мнение, с изключение на отделни систематични съществени пропуски, за проверявания период регистрираният одитор/или специализираното одиторско предприятие е бил/о в съответствие с всички съществени аспекти за изискванията за качеството на извършваните одиторски услуги при прилагане на процедурите, определени в професионалните стандарти.

Одитор.....
/подпис и име/

Контрольори/Инспектори:.....
/подписи и имена/

Дата
гр. XXXX

Примерна форма на доклад за извършена проверка върху качеството при оценка Г

Д О К Л А Д
за извършена проверка по качеството на одиторските услуги

1. Ние извършихме проверка за контрола върху качеството на дейността на, регистриран одитор №..... /регистрирано специализирано одиторско предприятие №..... за периода от г. до г. Прегледът обхвана% от отработеното време по всички ангажименти и% от броя на всички ангажименти на регистрирания одитор /регистрираното специализирано одиторско предприятие за посочения по-горе период.
2. Целта на проверката е да се оцени проектираната и прилагана система на контрол на качеството на одиторските ангажименти; изпълнението на одиторските ангажименти по отношение на спазването на професионалните стандарти, регулаторните и законовите изисквания при тяхното осъществяване; спазването на етичните изисквания на Етичния кодекс на професионалните счетоводители; достатъчността и уместността на доказателствата, съдържащи се в работната документация; адекватността на времевите и човешките ресурси, употребени за извършване на проверените ангажименти за одит и възнагражденията, получени за тях.
3. Проверката бе осъществена в съответствие с Правилата и процедурите за контрол на качеството.
4. По наше мнение за проверявания период регистрираният одитор/или специализираното одиторско предприятие не е бил/о в съответствие с изискванията за качеството на извършваните одиторски услуги при прилагане на процедурите, определени в професионалните одиторски стандарти, което поставя под съмнение функционирането на системата за контрол на качеството в одиторското предприятие, качеството на изпълнение на одиторските ангажименти и адекватността на времевите и човешките ресурси, употребени за извършване на проверените ангажименти за одит, както и възнагражденията, получени за тях.

Одитор.....
/подпис и име/

Контрольори/Инспектори:.....
/подписи и имена/

Дата
гр. XXXX